

7. ► „I uđe po svom običaju na dan subotnji u sinagogu te ustane čitati“ (Lk 4,9)

Dragi prijatelju!

Gdje se najčešće moliš? Imaš li omiljeni prostor za molitvu? Kako bi prostor za molitvu trebao izgledati? Koliko često odlaziš u crkvu na molitvu?

Mjesto za susret s Bogom

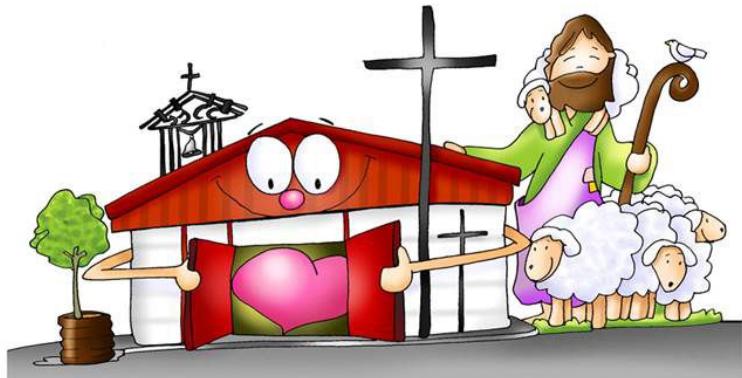
Prostor/građevine za molitvu i bogoslužja postoje od davnina, ne samo u kršćanstvu. Već smo govorili o Kovčegu saveza i Šatoru sastanka gdje su Izraelci štovali Boga i molili ga za pomoć. Podsjeti se kako su oni izgledali! Kasnije je kralj Salomon sagradio **Hram** u koji je smjestio Kovčeg saveza i tada je Hram postao mjesto susreta s Bogom kroz molitvu.

Iz Svetog pisma znamo da je i Isus po židovskim propisima posjećivao jeruzalemski Hram. Osim u Hramu, pobožni Židovi su se na zajedničku molitvu sastajali u **sinagogama**. Tako i Isus „uđe po svom običaju na dan subotnji u sinagogu te ustane čitati“ (Lk 4,9).

Osim toga, molilo se **po kućama** i na drugim mjestima, ovisno o prigodi. Znamo da je Isus Posljednju večeru s učenicima slavio u dvorani koja se danas zove **Dvorana Posljednje večere**. Ondje su se učenici sklonili nakon Isusove smrti, tu im se Isus ukazao nakon uskrsnuća, a sv. Toma je povjerovao nakon što mu je uskrsli Isus pokazao svoje rane, u dvorani su se molili na dan Pedesetnice kada je na apostole sišao Duh Sveti i kada je započela živjeti Crkva.



Dvorana
Posljednje večere



Prva kršćanska zajednica je bila sastavljena ponajviše od Židova. Stoga su kršćani u početku i dalje išli u Hram i u sinagoge, ali su se i sastajali na **molitvu** po kućama u kojima su **slavili euharistiju**.

Nakon što je nastupio progon, potajno su se okupljali u **katakombama**. Katakombe su dugački podzemni hodnici u kojima su se pokapali mrtvi. Kršćani su ih ukrašavali svojim simbolima i slikama. U njima su pokopani brojni kršćanski mučenici iz prvih stoljeća kršćanstva.

Ipak, kršćani nisu dopustili da mjesta na kojima se dogodio neki važan događaj iz Isusova života budu zaboravljena. Na ta mjesta su hodočastili i kasnije gradili **crkve**.



Katakcombe



Podsjeti se što si naučio o Kovčegu saveza. Usporedi izgled Kovčega saveza i svetohraništa u tvojoj crkvi!

Crkva u crkvi

Crkva je građevina u kojoj se okuplja kršćanska zajednica – Crkva. „Čitava zemlja je sveta i povjerena ljudskim si-novima“, kaže nam Katekizam Katoličke Crkve. Svugdje i u svaku dobu možemo i trebamo moliti. Kada se vjernici okupljaju zajedno u nekom mjestu, od crkve/građevine/hrama važnija je **živa Crkva**. Vjernici čine „živi“, duhovni hram u kojemu prebiva Bog. „**Mi smo hram Boga živoga**“, kaže sv. Pavao (2 Kor 6,16). Ako mi kršćani ne slavimo Boga, uzalud su sve crkvene građevine na svijetu. Zašto onda gradimo crkve?



Kada pripremaš proslavu rođendana ili kada netko organizira svadbu, uvijek se postavlja pitanje: „A gdje će biti slavlje?“ Jasno je da proslava može biti vesela i bez lijepo uređenog prostora, ali je mnogo ljepše kada je on ukrašen, kada na stolovima stoji pribor za jelo, kada svira glazba koja odgovara prigodi i kada postoji podij za ples i igru.

I crkva je prostor za jednu vrstu slavlja: **liturgijsko slavlje**. Ona treba biti uočljiva i prepoznatljiva kao znak onoga što se u njoj događa. Unutrašnjost crkve nazivamo **liturgijski prostor**. To je posebno uređen prostor za slavlje svete mise, sakramenata i drugih liturgijskih slavlja koji nam pomaže da Bogu damo dostoјnu hvalu i da se lakše uživimo u ono što slavimo.

Unutrašnjost crkve

Svaka crkva ima **svetište i prostor za narod (lađu)**.

Svetište (1.) je mjesto unutar crkve koje je izdvojeno od ostalog dijela. Obično je povišeno za jednu ili više stuba ili je istaknuto na neki drugi način. U prezbiteriju se nalazi oltar, ambon i sjedala za svećenika i poslužitelje (2.). Uoči sve navedene dijelove u svojoj crkvi!

Oltar (3.) zauzima središnje i najvažnije mjesto u crkvi. On predstavlja Krista, a istovremeno je **žrtvenik** na kojem se uprisutnjuje Isusova žrtva i **stol** s kojega se blaguje tijelo Kristovo. Zbog toga se oltar nalazi na središnjem mjestu u crkvi i lako ga je uočiti. Iz poštovanja prema Kristovoj žrtvi prekrivamo ga bijelim stolnjakom koji se zove *oltarnik* i na njega se ne odlažu nikakve stvari osim onoga što je nužno za euharistijsko slavlje.

Cvijeće i druge ukrase radije stavljamo ispred ili pored oltara, a ne na oltar i uvijek oltar stavljamo u centar pažnje. Čak i za vrijeme velikih gužvi u crkvi pazimo da se ni na glavni oltar, ni na pokrajnje oltare ne naslanjam niti odlažemo nepotrebne stvari.

Ambon (4.) je mjesto s kojeg se naviješta riječ Božja – dio euharistijskog slavlja kojega nazivamo *služba riječi*. Ambon treba biti uočljiv i s njega se mora čuti Božja riječ: čitanja iz Svetog pisma i pripjevni psalmi, a s ambona se drži propovijed (homilija) i čita molitva vjernih.

Svetohranište ili tabernakul (5.) je mjesto u kojemu se čuvaju posvećene hostije. Uz njega se nalazi *vječno svjetlo* koje ne gasimo i koje nas usmjerava prema mjestu gdje se nalazi Isus u Presvetom Oltarskom Sakramantu. Po tome znamo gdje ćemo se u crkvi pokloniti. Ispred svetohraništa može biti postavljeno klecalo gdje se svatko može pomoliti Isusu.

Mjesto za narod (lađa) (6.) je srednji dio crkve u kojemu borave vjernici. U njemu se nalaze klupe s klecalima (7.), ali i mnogi drugi nabožni predmeti koji pomažu vjernicima pri obavljanju pobožnosti i da pronađu utjehu u Božjoj blizini.

Pjevački zbor (8.) ima posebnu ulogu u liturgijskim događanjima. Ako si član dječjeg zbora u svojoj župnoj zajednici, znaš koliko je važno da imate svoje mjesto u crkvi kako biste lakše vidjeli svoga voditelja, kako bi vas župna zajednica mogla čuti dok

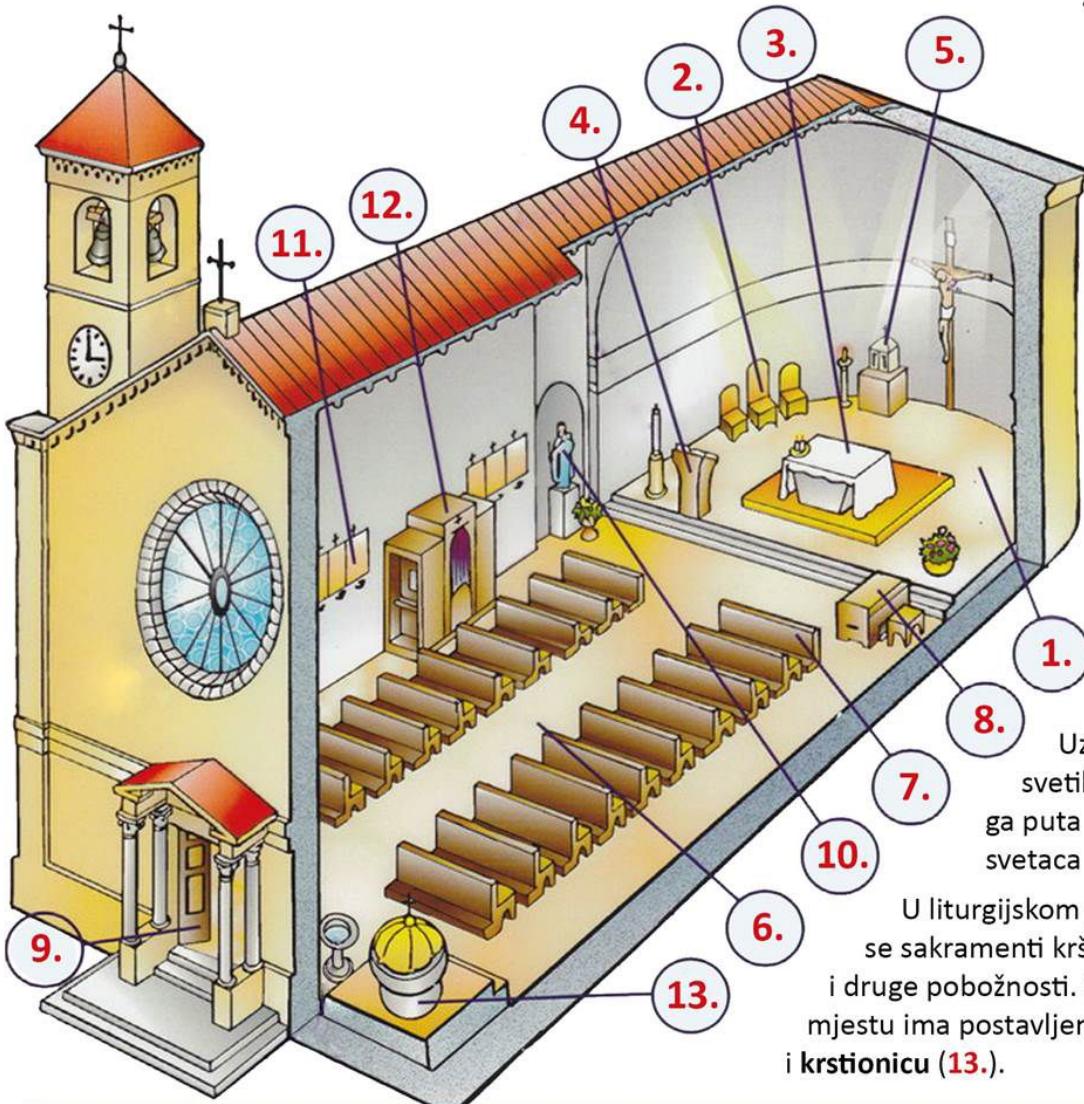
pjevate i s vama se uključiti u liturgijsko slavlje.

„Ja sam vrata. Kroza me tko uđe, spasit će se“ (Jv 10,9).

Vrata crkve (9.) su ikona Krista i njegovih raširenih ruku kojima u Očev zagrljaj želi okupiti sve ljude. Kada otac grli svoju djecu, oni se u tom trenutku osjećaju kao jedna obitelj koja je čvrsto povezana. Tako i ti, kada ulaziš u crkvu, zamisli da su otvorena vrata Isusove ruke. Dok prolaziš kroz njih, ulaziš u Božji zagrljav. Zajedno s tobom on grli i sve ljude koji kroz njih prolaze i svi tako čine jednu veliku obitelj koju veže ista vjera.

Uz sve nabrojano, nema crkve bez svetih slika, kipova (10.), postaja križnoga puta (11.). Pogledaj koji se kipovi i slike svetaca nalaze u tvojoj crkvi!

U liturgijskom prostoru, osim svetih misa, slave se sakramenti krštenja, potvrde, ispovijedi, ženidbe i druge pobožnosti. Zato većina crkvi na vidljivom mjestu ima postavljenu **ispovjedaonicu (12.)** i **krstionicu (13.)**.



„OVO ČINITE MENI NA SPOMEN“ (LK 22,19)

Ponašanje u liturgijskom prostoru

Kao u svakoj ozbiljnoj ustanovi, u crkvi je potrebno prilagoditi svoje ponašanje. U tome se najviše vodimo mišlu da je ona mjesto u kojem prebiva Bog i u kojem se odvi-

jaju sveti čini važni za naše vječno spasenje. Zato je ona sveto mjesto i nigdje nije potrebnija veća pristojnost i ljepeštevljanje, nego pred Bogom.

Prije ulaska u crkvu gasimo ili stišavamo mobitel.



Vadimo žvakaču gumu iz usta. Muškarci otkrivaju glavu ako nose šešir ili kapu.



Čuvamo se brbljanja, namigivanja, smijanja...

BLA BLA BLA



Odjeća za crkvu treba biti uredna, čista i čedna.

U crkvu se ne kasni jer time omalovažavamo službu Božju i ometamo ostale vjernike.



Klečanjem i poklecanjem izražavamo svoje čašćenje i klanjanje Bogu. Zato to moramo učiniti ozbiljno, pristojno i dostojanstveno, svjesni onoga što činimo.



Nakon ulaska u crkvu odemo do klupe u koju želimo ući, pokleknemo na jedno koljeno do zemlje, uđemo u klupu i kleknemo nekoliko trenutaka na oba koljena kako bismo pozdravili Isusa u Presvetom Oltarskom Sakramentu.



U crkvi se ne pozdravljamo i ne razgovaramo. Možemo učiniti znak glavom i reći tiho koju riječ, ali trebamo izbjegavati razgovor jer on smeta onima koji se mole i odaje nedostatak poštovanja prema svetom mjestu.

Razgovor treba odgoditi za vrijeme nakon službe Božje i to ispred crkve da ne nastane žamor u crkvi.



Stojimo, klečimo, sjedimo uvijek uspravno, ne naslanjamo se na zid ili o stup, ne podupiremo se o laktove, ruke ne držimo u džepovima niti na leđima, noge ne prebacujemo jednu preko druge, ne okrećemo se uokolo.

Kod ulaska u crkvu vršcima prstiju dotičemo blagoslovljenu vodu i pobožno se križamo. Znak križa činimo s poštovanjem i izbjegavamo nemarno križanje.



Šutnja

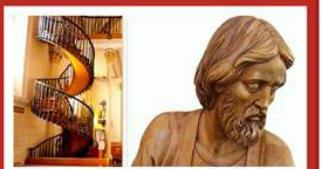
Crkva nije jedino mjesto gdje možemo susresti Boga, ali je sigurno jedno od najboljih i najprikladnijih. Iako se taj susret može dogoditi u najneobičnijim situacijama i događajima, Biblija nam ipak kaže kako se Boga prvenstveno treba tražiti u tišini.

Prorok Ilija, bježeći od Izabelinog progona, vratio se vođen od Boga na Svetu goru. Skriven u pećini, vidio je znakove: potres, silovit vjetar, požar. Ali Bog nije bio ni u potresu, ni u vjetru, ni u požaru. Nakon požara čuo se „zvuk laganog povjetarca“. Ilija je prekrio svoje lice plaštem i otišao ususret Bogu. Tada mu je Bog govorio (usp. 1 Kr 19,9-18).

Sveto pismo nas poziva da uđemo u ovu tišinu ako želimo pronaći Boga. Zato je važno da u crkvi budemo tiki, da poštujemo tišinu. Na taj način ćemo sebi i drugima pomoći da lakše čuju Božji glas i da se susretu s njime.

ZABAVI SE
I POGLEDAJ!

Čudesne stube sv.
Josipa u Loretskoj
kapeli u SAD-u





Radni list 7.

„OVO ČINITE MENI NA SPOMEN“ (LK 22,19)

1. Riješi igru asocijacija!

JAHVE	GRADITELJSTVO	ZIDOVİ	VISINA	NEDJELJA
OTAC	KIPARSTVO	PROZORI	KRIŽ	SVEĆENIK
SIN	SLIKARSTVO	VRATA	ZVONO	VJERNICI
DUH SVETI	GLAZBA	KROV	TORANJ	VELIKI ČETVRTAK

2. Spoji sliku s pojmom!

kipovi i slike ►

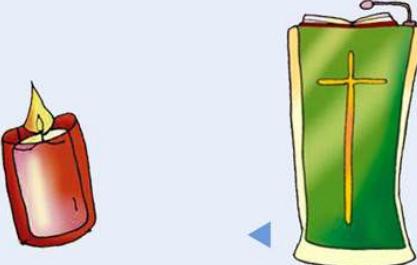


ambon ►

vječno svjetlo ►



križni put ►

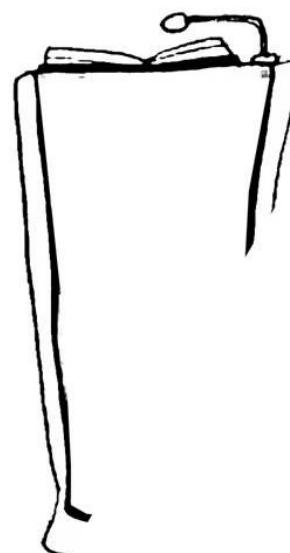
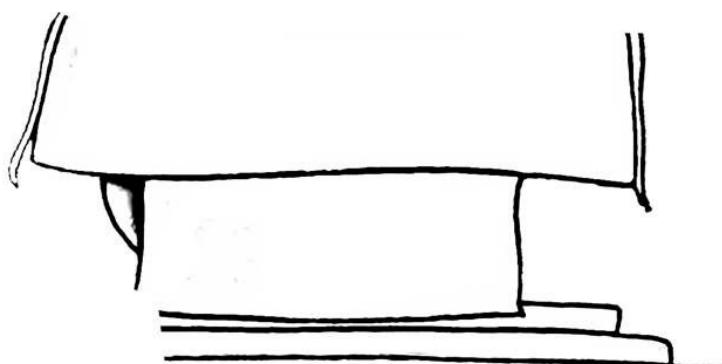


svetohranište ►

oltar ►



3. Odgonetni što se nalazi na slici! Dopuni crtež i odgovori na pitanja!



a) Što prikazuje slika?

b) Gdje se taj predmet nalazi i koja mu je svrha?

c) Koje su sličnosti, a koje razlike u odnosu na onaj koji se nalazi u tvojoj crkvi?

Zabaví se i ponovi!

Liturgijski prostor



KIPOVI I SLIKE	AMBON
VJEČNO SVJETLO	OLTAR
KRIŽNI PUT	SVETOHRANIŠTE



Kontrola je za dječnjake sakramenta posvećenja ili isposjeđenja da bi nam se oprostili greške.

Uvjet gori kao znak da se u svetohraništu nalazi posvećena hostija. Podjeća nas da se pri ulasku i izlasku u crkvu moramo poštovati i ne smjeti do poda.

Stoji na kojem se slavi euharistija. Nalazi se u sredstvu crkve.

Ukrasljaju unutrašnjost crkve i podsjećaju nas na svecu Župe i vatre obogajeći crkvene povijesti.

Druugi naziv je tabernaklu. Mjesto gdje se održaže i čuće posuđa s posvećenim hostijama.

Površina mjerila s kojeg se čita i naveduta Radnica vjetra.